

METODOLOŠKO UPUTSTVO

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ (IR-1)

Sadržaj

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ (IR-1)	3
Pravni osnov	3
METODOLOŠKE OSNOVE	3
Cilj i sadržaj statističkog istraživanja	3
Obuhvatnost.....	4
Izvještajne jedinice	4
Metod, vrijeme i izvori prikupljanja podataka	5
Obaveze zaštite individualnih podataka).....	5
Reprezentativnost podataka.....	5
Usaglašenost za međunarodnim preporukama , standardima i praksom	5
Organi za sprovodjenje statističkog istraživanja.....	5
Obavezno davanja podataka.....	5
Rokovnik za rad istraživanja.....	6
Publikovanje podataka	6
Obrada podataka.....	6

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ (IR-1)

Pravni osnov

Istraživanja se sprovode na cijeloj teritoriji Crne Gore na osnovu zakona za sprovodenje statističkih istraživanja, Zakon o statistici i statističkom sistemu Crne Gore „SL.list CG“ br. 18/12 od 30.03.2012.godine.

METODOLOŠKE OSNOVE

Metodološka rješenja, standarde (klasifikacije, nomenklature, definicije i drugo) i obrasce, neophodne za sprovođenje ovog istraživanja, utvrđuje i propisuje Zavod za statistiku Crne Gore, kao i metodološke osnove i instrumente, sprovođenje istraživanja, obrađuje i objavljuje podatke prema Godišnjem planu statističkih istraživanja od interesa za državu Crnu Goru.

Cilj i sadržaj statističkog istraživanja

Cilj statistike Istraživanja i razvoja je da da podatke o stanju, strukturi razvoja naučnih organizacija, o strukturi i kretanju naučnih radnika, o naučnim radovima i činiocima koji na njih utiču.Osnovni izvori podataka su: dokumentacija kadrovske službi o distribuciji

radnika zaposlenih na poslovima IR, računovodstvene evidencije o ostvarenim prihodima i obračunatim ulaganjima u IR, kao i dokumentacija stručnih službi o rezultatima istraživačkog rada – projektima, radovima, prijavljenim patentima i sl. Podaci se prikupljaju za četiri sektora i to: poslovno-preduzetnički sektor, državni sektor, visoko obrazovanje i privatni sektor, obuhvaćene su sve istraživačko-razvojne organizacije na teritoriji Crne Gore, koje su od nadležnog ministarstva dobile odobrenje za rad. Podaci o naučnoistraživačkim i istraživačko-razvojnim organizacijama prikupljaju se redovnim godišnjim izveštajem (obrazac IR-1).

Obuhvatnost

Godišnjim izveštajem naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih organizacija pokrivena je oblast 73 Klasifikacije djelatnosti:

„Istraživanje i razvoj“. Obuhvaćene su ustanove, djelovi preduzeća, preduzeća i jedinice u sastavu koje se bave naučnoistraživačkom ili istraživačko-razvojnom djelatnošću Definicije.

Grupu naučnoistraživačkih instituta čine preduzeća, djelovi preduzeća i ustanove koje se bave naučno-istraživačkom ili istraživačko-razvojnom djelatnošću. Grupu istraživačko-razvojnih jedinica čine jedinice u sastavu preduzeća i ustanova drugih ili iste djelatnosti. Naučno-istraživački instituti, kao i istraživačko-razvojne jedinice koje ispunjavaju uslove propisane republičkim zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti, nalaze se u registru republičkih organa nadležnih za poslove nauke i čine u statističkim istraživanjima grupu registrovanih istraživačkih organizacija, dok ostale naučno-istraživačke organizacije, ukoliko ne ispunjavaju zakonom propisane uslove, čine grupu „neregistrovanih“ naučno-istraživačkih organizacija.

nalaze se u registru republičkih organa nadležnih za poslove nauke i čine u statističkim istraživanjima grupu registrovanih istraživačkih organizacija, dok ostale naučno-istraživačke organizacije, ukoliko ne ispunjavaju zakonom propisane uslove, čine grupu "neregistrovanih" naučno-istraživačkih organizacija.

Zadaci statistike nauke ostvaruju se prikupljanjem, obradom i objavljivanjem podataka koji se prikupljaju od svih vrsta naučnih ustanova i organizacija. Obrasci (IR-1) predviđeni ovim metodološkim materijalima predstavljaju obvezni statistički minimum istraživanja prema potrebama za Crnu Goru i međunarodne organizacije.

Izveštajne jedinice

Jedinica posmatranja je svaka naučna ustanova, kao posebna jedinica koja je uredno registrovana i ima svoju upravu i direktora. Ovim statističkim istraživanjem obuhvaćene su sve Istraživačke organizacije (državne i private) na teritoriji Crne Gore, koje su od nadležnog ministarstva dobile licencu za rad, bez obzira na oblik svojine.

Metod, vrijeme i izvori prikupljanja podataka

Zavod za statistiku propisuje metodologiju istraživanja , izradu adresara, koje predstavljaju izvještajne jedinice, štampanje obrazaca i dr. instrumenata potrebnih za sprovođenje istraživanja.

Izvještajnim jedinicama se dostavljaju po tri primjerka (obrazac IR-1), od kojih jedan primjerak izvještajna jedinica zadržava u svojoj dokumentaciji a ostale primjerke dostavlja nadležnom statističkom organu, izvještajna jedinica popunjen izvještaj dostavlja u roku koji je odredjen programom statističkih istraživanja, nakon čega se vrši obrada i sumiranje podataka. U Zavodu za statistiku vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunost podataka, računska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima, obrada podataka i tabeliranje.

Obaveze zaštite individualnih podataka)

Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica prestavljaju službenu tajnu, isključivo se koriste u statističke svrhe. Podaci se agregiraju na određenim klasifiakacionim nivoima (fakulteti, razvojne organizacije, instituti) i objavljaju se u zbirnom obliku.

Reprezentativnost podataka

Podaci se prikupljaju za čitavu teritoriju Crne Gore.

Usaglašenost za međunarodnim preporukama , standardima i praksom

Metodologija koja se sprovodi u ovom statističkom istraživanju u oblasti nauke je pretežno usklađena sa međunarodnim zahtjevima (FRASKATI priručnik) i praksom prikazivanja podataka. Donošenjem i izmjenama odgovarajućih zakona iz ove oblasti omogućiće se potpuno usaglašavanje sa međunarodnim zahtjevima.

Organi za sprovođenje statistističkog istraživanja

U pripremi i sprovođenju statističkog istraživanja učestvuje Zavod za statistiku Crne Gore - Odsjek obrazovanja, istraživanja i razvoja, kulture, pravosuđa i uprave i područne jedinice koje prikupljaju podatke.

Zavod za statistiku utvrđuje i izrađuje jedinstvene metodološke osnove i instrumente za sprovođenje istraživanja, priprema adresare potrebne za istraživanje, priprema i štampa upitnike i distribuiru ih područnim jedinicama. Područna jedinica vrši distribuciju obrazaca izvještajnim jedinicama za teritoriju opštine, prikupljuju izvještaje i dostavljaju Zavodu za statistiku na dalju obradu podataka.

Obveznost davanja podataka temelji se na osnovu Zakona o statistici i statističkom sistemu „SL.list CG“ br. 18/12 od 30.03.2012.godine.

Rokovnik za rad istraživanja

- Priprema istraživanja i štampa upitnika, ažuriranje adresara i šifarnika/klasifikacija – **mart**
- Prikupljanje podataka – slanje na teren upitnika područnim jedinicama – **mart/ april**
- Prijem materijala od područnih jedinica – **jun**
- Kontrola materijala (logička i računska) – **jun**
- Unos i obrada podataka – **jun/jul**
- Tabeliranje i izrada rezultata – **jul**
- Izrada saopštenja – **jul**

Publikovanje podataka

Podaci se publikuju i u elektronskoj formi (na sajtu Zavoda za statsitiku Crne Gore) i tabelama. Rezultati se objavljaju u saopštenja i Statističkom godišnjaku.

Obrada podataka

Obrada podataka je automatizovana, vrši se i ručno putem excel-a u Zavodu za statistiku Crne Gore.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,

telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodologiju pripremio:

Milorad ALIGRUDIĆ

Tel. +382-20-231 285

contact@monstat.org

Tehnička urednica Radmila Šišević